

# די געפונענע מאכטער. ראמאן פון דר. בן נור.

נאנטן גיארק אין אידן אין איראקא איז מען יעצט פערזענלעכעס  
מיט דעם שרעקליכען און נעגאטיווען מאדל פון הערשאפט. דער  
מען איז חושד אז די פאליציי האט געהאלפן איהם אפצוהויפטן פון וועגן,  
ווייל ער האט געוואלט ענטדעקן סודות פון דער פאליציי און פון אייגענע געסע-  
לעג און שאנד הייזער. דאזענע האל איז יעצט טויט. אבער דר. בן נור, א נוס  
בעקאנטער ראמאנען שרייבער אויס גיארק האלט יעצט פייס פערפערטענע  
א ראמאן פאר אונזער צייטונג, דער איד, אין וועלכען עס ווערט געשריבען  
דאס לעבען פון די הייזער וועלכע וועלכע הערשאפט האט געוואלט  
אויסוואשן די סודות וואס ער ווייזט.

אין דר. בן נור'ס ראמאן, די געפונענע מאכטער, וועלכע ווערט גע-  
שריבען קענענען פארן איד, ווערען געשריבען פילע טיפן פרויען און  
טענער וועלכע שטענען אין נאכגעטע פערזענלעכע מיט דעזע געפונענע  
שאנד הייזער.

מיר ווייזן פון איצט געוועהנט געווען אז ראמאנען פון אזא אינהאלט  
זאלען זיין שונד מעשיות און ווייט פון ליטעראטור. דער ראמאן, די געפונענע  
מאכטער, איז ווייט גיט קיין שונד ראמאן. דאס איז א ריכטיגער רעאלעס פולד  
פון אונטערזיכענע נשמות וואס פאלען אריין צו מיינוואלס אין די הענט און וואס  
פון זיי ווערט נאכגער.

די געפונענע מאכטער איז אמת מאקע זעהר און זעהר שפאנענע, עס  
איז אבער אין דער וועלכער צייט אויך אינטערעסאנט און ווייטגעשטענע  
בעקענען זיך מיט יענע פלעצער וואס ווייזען רעגולערע פאבריקען וואו מען  
פערדארפט מענשליכע ריינע נשמות. צארטע אונטערזיכענע מיידלעך און  
פרויען וועלכע פאלען אהין אריין, קומען פון דארטען ארויס פערדארפטע  
אין אייגענע לעבענע.

דר. בן נור האלט דעם ראמאן אין פערפערטענע, מיר האבען בלויז  
ערהאלטען דער ערשטע העלפט, די צווייטע העלפט וועט ער אונז ענדע נעק.  
טען מאכט צושיקען און דאן וועלען מיר אנפאנגען צו דרוקען דעם ראמאן.  
דער ערשטע וועלכע דעם איינער פריינד וועלכער וועט אויך דאנקען ווען  
ער וועט א דאנק אויך לעזען דעם אינטערעסאנטען און שפאנענען ראמאן.

# איהר מענט דאס וויסען.

ווען איהר ווילט האבען אידישע קונסט, מוזט איהר איבער צו זיין רע-  
דען אין ווער שפראך, מוזט איהר מיט זיין שטעלען אין פערזענלעכע און פון  
צייט צו צייט זיין מודיע זיין וואס פאר א גיארקייטען אין איינער פילגעט  
קומען פאר פריינט איהר נייט ווארע, קענט איהר לעזען פילגער, האט איהר  
א בעסערע לייז סודות — אלעס פון וויסען דער יענער וואס האט בדעה  
עפעס צו קויפען און די סודות, די סטארקעס און ביזנעס לייז דארפן  
דאס דעם קונה דערזעהלען.

קענט איהר דאך אבער נישט געהן צו יעדען איינעם און איהם דער-  
זעהלען דאס וואס איהר דארפט, און אפילו דורך הענדלעס איז נישט מעשה  
סודות צו לעזען וויסען די קאמפליקטע וועגען עטוואס, ווייל זעהר א קליינער  
פראצענט מענשען בעציהט זיך ערנסט צו א הענדלעך, הונדערטע מענשען  
געבען א פליק אויפן הענדלעך און שלידערען איהם אוועק.

אנדערש אבער איז עס ווען איהר אדווערטייזעס עס דורך דער צייטונג,  
וועלכע ווערט געלעזט אין פאטראניזם, ווען איהר נישט און אדווערטייזעס  
אין, איד, ווייט איהר זיכער צו האבען רעזאלט.

# ווען איהר מאכט אן אונטערנעמונג.

מוזט איהר אדווערטייזען אין, איד, דען אונטערע לעזער וועגן לע-  
בעדיגע מענשען און ווילען זיך אסאך, און אועלכע אדווערטייזעס  
רעכנען זיך אלס קהילשע אין קאסטען פון 25, העכסטענס 30 סענט אן  
אינטערעסאנטע דערצו געבען מיר — ווען פערלאנגט — צו יעדען אזא אדווערטייז-  
טענט א, רייז אפ, איינער אונטערנעמונג וועט זיכער האבען אן ערפאלג,  
ווען איהר וועט בעצייטענס דערפון מודיע זיין אונטערע לעזער דורך אן אר-  
טערטייזענט פון איינעם אינטערעס.

# וועגען פריינט.

מילעט אפמאל אידישע הענדלעס צונויפגעשטעלט אויף לעבעליך  
און פול מיט גרויען, די הענדלעס וועגען, ווי עס זעהט אים, צונויפגעשטעלט  
פון מענשען מיט נאר א קנאפע דיעה אין שרייבען.  
אבער די הענדלעס וואס ווערען געדרוקט און צונויפגעשטעלט אין  
איד, וועגן איינער אין א שעהנער פארם און קיינעמיסטיקס.  
איהר קענט פריינטען א הענדלעך אדער אירענד אנדער ארבייט ווי עס  
איז, מיר וועלען שוין נישט ארויסלאזען קיין דבר שאינו מתוקן.  
די הויפט זאך וואס איהר דארפט געדענקען איז אז סיי פריינטען מיט  
גרויען און סיי אהן גרויען קאסט אייך אליין איין געלד. מיר וועלען אייך נישט  
רעכנען מדייערע ווי אירענד אנדערע פריינטען, צומאל נאך אפשר ביליגער  
און דאך ווייט איהר זיכער אז איינער ארבייט וועט זיין נעמאכט ראיעל פינקט.  
— צו זיין מיט אן עסמעיטשען געשטאק.

**THE ISRAELITE**  
796 Main Street Winnipeg, man.  
Phone St. John 2213  
540 Anderson avenue אדער Phone St. John 431

**Canada Financial Corporation, Ltd.**  
Head Office: Winnipeg.

מאדערן און דירעקטארס: פרעזידענט, וואס  
לענטן וועלכער, מ. ב. פ. ווייט פרעזידענט  
און מענעזשער דירעקטאר, דוידאן מעניווער  
קאפיטאליסט: סעקרעטאר און טרעזורער,  
י. א. פלעטשער, באריסטער, דר. מ. סימפ  
סאן, פרעזידענט און אסערוקאן פאבליק  
הערטא אסאסיאטעס, פ. שראגס, מאנר  
עקסעזשער און דר. פ. לאשאנס.  
מיר אפערען אייגענע אקציעס פון די  
זעק קאמפאניע, איינע פון די בעסטע  
פראפאזישאנס, די קאמפאניע וועט  
צאהלען א גרויסע דיווידענד, די אונז  
טענענעמאנט איז זיכער, ראיעל אין  
פראפאזישאנס פאר אייגענעלעזען זיך  
ווענדען צו.

**PH. NEY & CO.**  
222 Portage Ave. Winnipeg.  
Phone main 1288

# היברו אינטרנאטיונאל פראדעסיוו סאטעטי און וויינע.

האט דעם צוועק צו העלפען דעם  
אינטרנאטיוו אייגענעקומען אין לאנד און  
צו העלפען איהם זען ער איז שוין אין  
לאנד, יעדער איד מוז זיין א מעספער  
פון אונז, ווייל יעדער איד האט פריינד  
אדער קרובים וואס דארפן קומען אין  
דעם פרייזען לאנד, העלפט דעם איינער  
גראנט, ווערט מעספערס אין אונזער  
סאטעטי, נאך אייגענעלעזען זיך  
ווענדען צום סעקרעטאר **ס. רענער**  
אין 520 רעדוואוד עוועניו אדער אין  
188 אלעקסאנדער עוועניו, פאנאן מיי  
1173.

# די נייע ציילען מעה אין שוין אונטערקומען צו

**אסרוניו בראדערס**  
**390 סעלדורק עוועניו**  
**פאנאן סט. דושאן 1933**

אלע אונזערע קאמפלימער הא-  
בען זיך שוין איבערגעצויגט אין  
אונזערע מעסיגע פרייזען סיי אין  
גראסערי און סיי אין אונזער נייער  
ליין הייזער, מענט פארנישונג  
און שוה ווארע.

# ברוך משערניאק דער אלטער מוכר ספרים

איז מודיע ווייטע קונסט, אז ער האט גע-  
מופט פון 262 סעלדורק עוועניו קיין  
**288 דאפריז עווע.**  
וואוהין ער האט אויסגעשריבען א  
נייעס גרויסען סטאק פון ספרים, ווע-  
גער ספרים, שנה טובה'ס ספרים און  
אלעקסאנדער אידישע ספרים און ביכער.

**פערלאנגט גוטע פלייסיגע  
מענשען, מענער אדער פרויען,  
גוטע ווייזשעס געזאגט צו די  
ריכטיגע לייז, טעגליך דושאב,  
זיך ווענדען צו מיר.**

**ב. שראגס**  
**400 פרייזעס סטריט.**  
פאנאן סט. דושאן 382  
**B. SHRAGGE**  
400 Princess Street

**א פראטעסטע דירעקטער  
בוק קיפער**  
ווערט געפאדערט.  
זאל זיך באלד מעלדען צו דער  
Dominion Metal Exporting Co.  
183 Alexander Ave.

**שבת אויב.ס.**

**אויך זיך נאכגען.**  
פון דעשיס.

נייטען שווארץ, דער מערדער פון  
דער 12 יעהרער דושולא קאנארס,  
האט געפאלט זיין פאטער און בענא-  
נען זעכסטס מאד.  
לויט מיי וויסען איז דאס דער ער-  
שטער וואס איז אהין ווייט אוועק מיטן  
טעגן געפאט — כבוד אב.

אין זיין וידוי געשריבען גייסען  
שווארץ די פרויען וואס מיט ווער פון  
צען זיך האבען זיי איהם געמאכט פאר  
א אפער פון לייזענשאפט און משוגעט  
רעכט אויף אזא יאלי! האט ער נע-  
זאלט ווארפען אן אויף אויף פרויען  
אידער זיי פוצען זיך אויס.

ווייטע מיידלעך וואלען געדארפט א  
מוסר אראפגעשטען פון דעם שווארץ-  
פאל און נישט וועגן צו געפאלען באיטס,  
ווארע וואס וועניגער זיי וועלען זיך  
קרימען און פיקסען ארום שפיעל, אלץ  
וועניגער געפאדער פאר זיי צו קריגען א  
שווארץ-ען סוף.

דער שניידער סטריק אין סאנט-יע-  
אל האלט נאך אן און וועט אנהאלטען  
אויף לאנג — דענקען איינע — ביז  
וויינע וועט אנפאנגען שיקען דאני-  
שאנס צום סטריק פאנר.

נור מעה פון אלעס וואונדערט מיך  
אויף די אלטענעקע וועלכע האבען  
אין סאנטעאל אסאל דורך שניידעריי  
אפגעשפארט א טיקעס נאך וויינע.  
ווארע שווייטען זיי און העלפען נישט  
ווערע געווענען ברידער אין סאנט-  
רעאל?

**פון מיי וויינע אלבום.**  
ספעציעל פארן "מענעווער ארלע" (1)  
פון: פראסאוו.

**האלט פון דעם פסוק.**  
בעריל: — צו זיין פריינד וואס היי-  
ראטעט א מיאוסע אפער פערמעי-  
דיבע פרוי — אויף דעם שטערל וואס  
אויף אלעס געלויבט, נור נישט אז די  
וועט הייזענען און מיאוסע פרוי.  
שטעריל: — וועל, בעריל, אויך האלט  
פון דעם פסוק, אז תסתכל בקנקן אלא  
במח שיש בו.

**זי טרעפט.**  
א ווייט ווענער פאר האט געוואלט  
מאכען א רייזענען איינדרוק אויף א  
גרויסע ווייטע בעקאנטע מיידלעך, רופט  
ער זיך אב — נור ביי מיידלעך, איד  
פאדער אב פון דאנען.  
א מיידלעך ווייזלעך? איהר פאדערט  
פון אונז אוועק?  
אן אנדער מיידלעך: — ווייזלעך וואס,  
סאיז א פלאך, דאס סטראשעס ער נור  
די געט.

**ווייטע חסדנות.**  
מיט פלאדען: — צו א שדכן — עס  
מיסטער! אויב אויך וועט זיך מאכען א  
וויינערסאן א סודות וואס וויינעט א טרויע  
לעבענע בעגלייטערין, שדכנס איהם  
אויס פאר מיר.  
שדכן: — יעס, מיט פלאדען, איך  
האב אוועקגען, אבער ער האט א פאר  
חסדנות.

מיט פלאדען: — וואסערע חסדנות?  
שדכן: — ער האט א צרה א ווייט  
און א ביזע שוויגער.  
ווייטע חסדנות.  
מיט פלאדען: — וואסערע חסדנות?  
שדכן: — ער האט א צרה א ווייט  
און א ביזע שוויגער.

(1) איינער פון "קענעווער ארלע" האט  
געמאכט א פערוד צו מאהנען ביי מיר סוד-  
סקריפטאן געלד, אבער לויט מיין אפמאך  
דארף איך צאהלען בלויז מיט "וויינע". א  
פאר וויינע שוין געווען געדרוקט און יעצט שיק  
איד זי נאך אפסיל דורכ'ן "איד".

**אין "איד", 796 מיי סטריט  
ווערט אנגענומען אלערליי  
פריימינג צו מעסינסקע פרייזען.**

פאר 6 קראנקע אידען בעט דער  
דושעניאל האפסאל 25 שווענער  
דאלאר, דאס מאכט אויס א קימא לן  
מעהר פון 4,000 דאל. פאר א קראנקען  
כלעבען, עס האט נישט די ווערטה.

**אויב דער פרייז פאר קראנקע וועט  
אויף שטיינען, דאן וועלען די הינט אר-  
דען זיין געוואונגען צו מאכען א לא-  
קאום.**  
וועט איהר, דאס געפאלט מיר נראד.

איינער פרענט אונז אויב אין דושע  
נעראל האפסאל וועט מעהר נישט זיין  
ווי 6 בעטען, וואס וועט מען טהאן  
ווען עס מאכט זיך ריל א זעכסטער  
קראנקער?

דאן וועט מען מווען וואנען: פעטער,  
קרייטש, ניקער, מען דארף האבען דאס  
בעט.  
\* \* \*

אין אלע סטריקען יעצט: שניידער  
סטריקען, קארפנעטער סטריקען,  
פאדער סטריקען, שיק ארבייטער  
סטריקען, מיט איין ווארט: אלע רוקען  
זיך אב.

יעצט וואלט געווען נישט מעהר ווי  
רעכט אז פריינטער וואלטען מאכען א  
סטריק אין געבען א טשאנס אויך דעם  
אידשען לעזער אפצוהווען זיך אפסילען.

מאדעס דאזענעלע האט פאדענע וואך  
אונטער ווייטע לייטלעך אין א נומער  
פאדערטע נישט אונטערנעשריבען  
נאכדורף פערפאטען.  
צום גרויס פרייז אבער האט דאס  
קיין צייטונג נישט אפגעדרוקט.

דער עקספירטאן פון דער פעטער  
קראפאטען וויילעאום קאפיטע אה  
געווען א דורכפאל און די מתעסקים  
האבען געבעט געמוט צולעגען א פאר  
דאלאר.

א מענה אויף זיין ווער האט זיי גע-  
הויסען אויסצוקראנען עפעס א קרא-  
פאטען וועלכען קיין וויינענער איד  
קען נישט און ווייט נישט הילף וויינען זיי  
געווען צו אדווערטייזען א הינט געווען.

מיט אונז איבער אז ווייט אסאך  
איז געקומען פון דער צייטלעכער  
קאנווענשאן, האט ער געדענקט א לעה-  
דער און לערנט זיך העכערטאיש.

אויף זיין עס קען געמאלט זיין אז  
דאזען פרויען זאג אסאל נאך ארויס-  
לאזען א תהורתי, אויף קען געמאלט  
זיין אז אסאך וואס וואס וואס וואס וואס  
העכערטאיש, ווייזלעך, אסאך נישט וויין  
בדחת.

זי די צייטונגען מעלדען האט מען  
נישט לאנג צוריק אויסגעפאפערט פון א  
פרייז מאנען א לעבעדיגע זשאפער.  
אונז וואונדערט נור, וואס וויינענער  
ביי א פרוי איז מאנען אה דאך די וואס-  
בע ארויס א לעבעדיגע.

דער דיוק אן קאנארס, האט וויינענער  
אין וויינענער געלענט דעם וויינענער  
שטיין פאר א מאנומענט פאר לארד  
סעלדורק.  
ווענענער ווי דער שטיין איז איינגע-  
שטריקט קען מען וואנען אז ער איז גע-  
לענט געווארען פון א פאכמאן.

**פאטאגראפער.**  
צו יעדען גאנצען אדער האלבען דאנען  
בילדער, עקסעס איהר זעקס פאכטיי  
קארס בילדער פריי.  
Smith's Art Gallery, 405 Selkirk Avenue

**לייכט צענייפליך.**  
— פיעלע ריכטער ווערען ערשט נאך  
ווערען מייט זעהר געריסען.  
— נאנטן נאטירליך, ווייל דאן קענען  
זיי שוין מעהר קיין ריכטער שרייבען.